

**Základní škola a Mateřská škola Tečovice,
příspěvková organizace**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

**Cestou hry a zábavy jdeme
spolu za dalším poznáním**

ŠKOLNÍ DRUŽINA

1. Identifikační údaje
2. Cíle školní družiny
3. Charakteristika školní družiny
4. Podmínky ke vzdělávání
 - 4.1. Materiální a ekonomické podmínky
 - 4.2. Personální podmínky
 - 4.3. Bezpečnostní podmínky
 - 4.3 Psychosociální podmínky
 - 4.5 Hygienické podmínky
 - 4.6 Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných
5. Organizace vzdělávání
6. Klíčové kompetence
7. Strategie vedoucí k naplnění klíčových kompetencí
8. Vzdělávací obsah
9. Tematický plán

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Cestou hry a zábavy jdeme spolu za dalším poznáním

Předkladatel:

název školy	Základní škola a Mateřská škola Tečovice, příspěvková organizace
REDIZO	600 114 546
IZO	102 307 741
IČ	750 236 79
adresa školy	Tečovice 112, 763 02 Zlín 4
ředitelka školy	Mgr. Marie Zapletalová
telefon	577 103 784, 777 106 119
e-mail	skola@zstecovice.cz
www	www.zstecovice.cz

Zřizovatel:

zřizovatel	Obec Tečovice
adresa	Tečovice 185, 763 02 Zlín 4
zřizovatele	577 103 781
telefon	www.tecovice.cz
www	

Dokument platný od: 1. 9. 2019

Podpis ředitelky školy: Mgr. Marie Zapletalová

Razítko školy:

2. Cíle školní družiny

„Cestou hry a zábavy jdeme spolu za dalším poznáním.“

Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem.

- **podporujeme tělesný a duševní rozvoj dítěte, jeho osobní spokojenost a pohodu, důvěru ve vlastní síly a schopnosti**
- **rozvíjíme schopnosti a dovednosti, které usnadňují učení**
- **podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů**
- **posilujeme komunikační dovednosti, vedeme žáky ke spolupráci, spoluodpovědnosti, toleranci k druhým**
- **nabízíme smysluplné využívání volného času**
- **vedeme žáky k tvořivosti a rozvíjíme jejich estetické cítění**
- **rozvíjíme poznatky o světě, o přírodě, o ochraně zdraví a životního prostředí**
- **respektujeme individuální schopnosti a dovednosti žáků**
- **podporujeme spolupráci s rodinou, školou a veřejností**

3. Charakteristika školní družiny

Podstatou činností ve školní družině je tvořivá hra, improvizace, prožitek.

U žáků rozvíjíme spontánnost, zodpovědnost, také možnost vlastní realizace a vlastní volby. Cílem je získat žáka k aktivní spolupráci.

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Svou činnost vykonává každodenně v závislosti na rozvrhu hodin základní školy pro příslušný školní rok. Účastníky přijímáme na jeden školní rok.

Činnost školní družiny je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy. Činnostmi vykonávanými školní družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k docházce. Školní družina může vykonávat činnost pro účastníky, nebo účastníky a jejich zákonné zástupce, i ve dnech pracovního volna.

Hlavním posláním školní družiny je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a relaxace žáka. Výchovně vzdělávací činnosti se realizují zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností.

4. Podmínky ke vzdělávání

4.1. Materiální a ekonomické podmínky

Školní družina je součástí organizace Základní škola a Mateřská škola Tečovice, příspěvková organizace. Činnost školní družiny navazuje bezprostředně na ukončení vyučování žáků.

Jsou zřízena dvě oddělení školní družiny pro žáky I. stupně ZŠ. Provoz školní družiny je zajištěn v ranních hodinách před vyučováním i v odpoledním provozu po vyučování.

I. oddělení využívá velkou samostatnou místnost v mezipatře školy. Pro zájmové a rukodělné činnosti využívají žáci stoly a židličky. Pro odpočinek, hry se stavebnicemi, apod. mají žáci k dispozici pohodlné posezení se stolečky a kobercem. Oddělení je vybaveno stolními hrami, konstruktivními stavebnicemi, hračkami, výtvarnými potřebami, tabulí.

II. oddělení je v samostatné místnosti v přízemí školy, příp. v prostorách oranžové třídy. Pro zájmové a rukodělné činnosti využívají žáci lavice a židličky, kobercem je pokryta část pro hry se stavebnicemi a pro odpočinkové činnosti. Oddělení je vybaveno stolními hrami, konstruktivními stavebnicemi, hračkami, výtvarnými potřebami, tabulí a dataprojektorem.

Obě oddělení školní družiny využívají pro své činnosti i ateliér, tělocvičnu, školní hřiště, školní knihovnu a ostatní školní třídy.

Ekonomické podmínky školní družiny

Ve školní družině je stanoven měsíční poplatek. Platba je uskutečňována vždy za dané období - pololetí bezhotovostně na účet školy. Částka je použita na potřeby školní družiny, zejména na spotřební materiál. Mzdové prostředky určené pro plat vychovatelky jsou hrazeny z

finančních prostředků poskytovaných Krajským úřadem Zlín. Náklady spojené s provozem školní družiny jsou hrazeny z rozpočtu zřizovatele.

4.2. Personální podmínky

Pedagogické podmínky zajišťují plně kvalifikované vychovatelky školní družiny. Je zabezpečen i každodenní úklid provozním zaměstnancem školy.

Vychovatelky vzájemně spolupracují při organizování činností, vytváření společné projekty. Komunikují s rodiči, spolupracují s učiteli základní i mateřské školy. Odborné zaměření si prohlubují samostudiem a dle plánu DVPP.

4.3. Psychosociální podmínky

- Pohoda prostředí
- Respektování potřeb jedince
- Věková přiměřenost a motivující hodnocení
- Ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- Včasná informovanost

4.4. Hygienické podmínky

- Vhodná struktura činností
- Stravovací návyky a pitný režim
- Zdravé prostředí

4.5. Bezpečnostní podmínky

Žáci jsou povinni:

a) dodržovat vnitřní řád školní družiny, předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,

b) plnit pokyny pedagogických pracovníků školy vydané v souladu s právními předpisy a vnitřním řádem školní družiny, dbát pokynů provozních pracovníků, chovat se tak, aby neohrozili zdraví svoje ani jiných osob,

c) své chování a jednání ve školní družině a na akcích pořádaných ŠD usměrňovat tak, aby nesnižovali důstojnost svou, svých spolužáků, zaměstnanců školy a lidí, se kterými přijdou do styku,

d) zjistí-li ztrátu či poškození osobní věci, tuto skutečnost neprodleně ohlásit vychovatelce školní družiny v ten den, kdy ke ztrátě či poškození došlo

e) chodit do školní družiny podle zápisového lístku a účastnit se činností organizovaných školní družinou

f) zacházet s vybavením školní družiny šetrně, udržovat své místo i ostatní prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chránit majetek před poškozením

g) přezouvat se a přezůvky udržovat ve stavu, který neohrožuje jejich zdraví

h) během vycházky a pobytu venku mají žáci své oblečení a aktovky uložené v šatně. Cenné věci si berou s sebou. Za mobilní telefony a přinesené hračky ŠD neručí. Při odchodu ze ŠD se žáci obouvají v šatnách v přízemí. Oblečení / kšiltovky, přezůvky, tepláky apod./ mají žáci podepsané.

Žák je povinen chovat se ve školní družině tak, aby neohrožoval spolužáky ani vyučujícího. Při závažném a opakovaném porušování vnitřního řádu školní družiny může být rozhodnutím ředitelky školy žák ze ŠD vyloučen.

Žáci nesmějí:

a) nosit do školní družiny cenné věci, peníze nechávat v odloženém oděvu ani v aktovkách

b) nosit do školní družiny předměty, které nesouvisí s činností ŠD a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost žáka nebo jiných osob.

c) pořizovat nahrávky(video, audio, foto) bez svolení nahrávané osoby

d) před ukončením pobytu ve školní družině z bezpečnostních důvodů opouštět školu a školní areál bez vědomí vychovatelky ŠD

e) používat mezi sebou a vůči dospělým osobám hrubých slov, urážek, psychického a fyzického násilí, **hrubé slovní a úmyslné psychické a fyzické útoky žáka vůči jinému žákovi či vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné porušení povinností stanovených tímto řádem**

f) v prostorách školní družiny a při akcích souvisejících s činností ŠD žáci nesmějí požívat alkoholické nápoje, kouřit, vyrábět, distribuovat, přechovávat, šířit, propagovat a užívat omamné psychotropní látky. Žák se nesmí dostavit do školní družiny nebo na akci pořádanou školní družinou pod vlivem alkoholu nebo jiných omamných látek. Porušení tohoto zákazu je vždy závažným porušením vnitřního řádu školní družiny a žák bude za toto provinění ze ŠD vyloučen.

g) Jestliže žák hrubým způsobem porušuje vnitřní řád ŠD nebo nezaplatí příspěvek na pobyt ve ŠD, bude s rodiči zahájeno jednání. Pokud nedojde v dohodnuté době k odstranění nedostatků, bude žákovi ukončena docházka do ŠD.

Podmínky zacházení s majetkem školského zařízení ze strany žáků

- žáci jsou povinni zacházet s vybavením školní družiny šetrně
- místnost školní družiny i své místo udržovat své místo udržují v čistotě a pořádku
- majetek školní družiny chrání před poškozením
- majetek školní družiny nesmějí žáci odnášet domů
- v případě úmyslného poškození majetku školní družiny budou rodiče vyzváni k jednání o náhradě způsobené škody

4.6. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje škola i školské zařízení. S žáky se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními je pracováno podle jejich Plánu pedagogické podpory nebo dle doporučení školského poradenského zařízení (KPPP, SPC) - Individuálního vzdělávacího plánu ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, výchovnou poradkyní, pedagogy školy, příp. asistentem pedagoga. Druh a rozsah podpůrných opatření vychází ze speciálních vzdělávacích potřeb žáka a také z toho, která podpůrná opatření má žák k dispozici ve škole a která jsou nezbytná i pro jeho činnost ve školském zařízení. Vychovatelky s PLPP a IVP seznámí výchovný poradce.

Pro úspěšné vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zabezpečí škola (ŠD) tyto podmínky:

- uplatňování principu diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky.
- žákovi umožní používat potřebné a dostupné kompenzační pomůcky, zohlední druh, stupeň a míru postižení při hodnocení výsledků. Zohlední zdravotní stav a respektuje individualitu potřeb žáka, podpoří nadání a talent žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vytvářením vhodné vzdělávací nabídky.
- v rámci diagnostiky a případné další pomoci při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje ŠD se zákonnými zástupci žáka i s odborníky z jiných resortů.
- rozšíření spolupráce ŠD a zákonných zástupců při tvorbě koncepce a systému vzdělávání dotyčného žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Snahou je vytvořit podnětné a vstřícné prostředí, aby se žák neuzavřel do vnitřního světa svých schopností a neodmítal komunikovat s okolním prostředím vrstevníků. Důležité je také, do jaké míry druh nadání žáka koresponduje se schopnostmi a možnostmi jeho okolí, tzn. jeho rodiny, školní třídy, učitelů i vrstevníků.

V době, kdy žáci vstupují do školy, je pro ně důležité, aby se stali členy komunity, do které patří vzhledem ke svému věku, a to i přesto, že tito žáci obvykle snadno komunikují s dospělým nebo se staršími spolužáky. Pro vytváření pozitivního klimatu mimořádně nadaným žákům nabízíme dostatek vnímavosti okolí vzhledem k žakovým specifikům.

Úpravy způsobů výchovy mimořádně nadaných žáků

- při výchově a vzdělávání mimořádně nadaných žáků vycházíme důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciaci
- individuální vzdělávací plány
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů

5. Organizace vzdělávání

Přihlašování a odhlašování, úplata, docházka

Ve školní družině je určena vychovatelka, která zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, vybírání poplatků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.

O zařazení žáků do školní družiny rozhoduje ředitel školy podle stanovených podmínek.

Do školní družiny budou přednostně přijímáni žáci, které rodiče přihlásí:

- a) na pravidelnou denní docházku (4-5 dní v týdnu)
- b) na pravidelnou denní docházku (pouze ranní družina)

Pokud počet takto přihlášených žáků bude nižší než 60 v obou odděleních školní družiny, je možno nevyužitou kapacitu pokrýt po předchozí domluvě do naplnění obou oddělení.

V případě, že počet žáků přihlášených podle výše uvedených bodů překročí kapacitu družiny, bude zvýhodněno dítě obou zaměstnaných rodičů. Termín podání přihlášky je aktuální dle začátku školního roku.

Umístění do školní družiny není nárokové.

Úplata za školní družinu je splatná bezhotovostně na účet školy zpravidla ve dvou splátkách – za období září až leden a únor až červen. Výše úplaty je stanovena předem na celý školní rok.

V zápisním lístku stanoví rodiče (zákonní zástupci) rozsah pobytu a způsob odchodu žáka ze školní družiny. Omluvu nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky žáka nebo pokud má žák odejít jinak či s jinou osobou, než je uvedeno na zápisním lístku, sdělí rodiče vychovateli **písemně**. Ve výjimečných případech je možné omluvu zaslat formou sms na telefon školní družiny.

Pokud nastanou v průběhu roku okolnosti, kdy rodiče potřebují žáka dodatečně přihlásit do školní družiny, děje se tak opět na základě písemné přihlášky po projednání s ředitelkou školy. Odhlášení ze školní družiny je třeba provést písemně, k prvnímu dni nového měsíce. Rodiče (zákonní zástupci) dbají na řádnou docházku do družiny a každou nepřítomnost, která není odůvodněna nepřítomností ve vyučování, je nutno vychovateli omluvit. Nedochozí-li žák bez omluvy více než měsíc, je žákovi docházka ukončena.

Organizace činností:

Provozní doba:

- I. oddělení – místnost ŠD mezipatro: 11,30 - 16,00
 - II. oddělení – místnost ŠD přízemí/oranžová tř.: 6,30 – 7,25 a 12,45 - 15,00(resp. 14,30)
- Provozní doba II. oddělení se mění v závislosti na rozvržení kroužků a naplněnosti oddělení.

Pro činnost ŠD jsou dále využívány tyto prostory: ateliér, knihovna, tělocvična, školní hřiště.

Časový rozvrh činností:

11,30 - 13,00	oběd - stolování ve školní jídelně, odpočinkové činnosti
13,00 - 15,00	zájmové činnosti, možnost vycházky rekreační činnosti, pobyt venku
15,00 – 16,00	odpočinkové činnosti - spojená oddělení

Odchod žáků ze školní družiny doporučujeme nejlépe do 13,00 a od 14,30 hod, aby nebyly rušeny hlavní organizované činnosti družiny a zájmové kroužky žáků.

Do ranní družiny přicházejí žáci individuálně v době mezi 6,30 - 7,10 hod.

Přechod žáků do družiny po vyučování je organizován vždy pod dohledem vyučujících, po 4. vyučovací hodině vychovatelka přebírá žáky a odvádí je, ostatní žáci (po 5. vyučovací hodině přicházející ze školní jídelny) přichází pod dohledem vyučujících.

Pokud žák přichází do družiny ze zájmového kroužku či hodiny v ZUŠ, vykonává nad ním dozor vyučující ZUŠ nebo vedoucí kroužku.

Pro ukládání oděvu a obuvi pro pobyt ve školní družině žáci využívají šatní skřínky, nacházející se v šatně školy. Věci musí být podepsány, aby nedocházelo k záměnám. Případnou ztrátu je třeba ihned hlásit vychovatelce. Není dovoleno přinášet zbytečné cenné věci a větší obnos peněz, za ztrátu nebo poškození vychovatelka neručí.

Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 žáků. V případě, že počet žáků II. oddělení přesáhne 18, přesouvají se žáci z místnosti v přízemí do oranžové třídy. V oddělení lze individuálně integrovat nejvýše 5 žáků se zdravotním postižením. Ředitelka stanovuje touto směrnicí nejvyšší počet účastníků na 1 pedagogického pracovníka s ohledem na druh vykonávané činnosti, zejména s ohledem na bezpečnost žáků takto:

a) při běžné činnosti ve třídách a místnostech školní družiny, vycházkách po běžných trasách v okolí školy s běžným dopravním provozem na maximální počet 25 žáků

b) při organizačně či dopravně náročných nebo výjimečných akcích projedná vychovatelka s ředitelkou školy předem organizační zajištění akce včetně počtu doprovázejících osob.

Provoz školní družiny končí v 16:00 hodin. V případě nevyzvednutí žáka do stanovené doby vychovatelka informuje zákonné zástupce. Po domluvě s rodiči dítě počká pod dohledem zaměstnance školy do příchodu zákonných zástupců. Pokud se ani do 19,00 hodin nedostaví rodiče k vyzvednutí žáka, ředitelka školy informuje Policii ČR.

Činnostmi školní družiny se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do školní družiny, pokud se této činnosti neúčastní plný počet žáků zařazených do školní družiny stanovený pro oddělení.

V době řádných prázdnin se provoz přerušuje.

V době mimořádných prázdnin nebo mimořádného volna je činnost školní družiny zajištěna dle zájmu rodičů (zákonných zástupců).

Formy vzdělávání

1. příležitostné

soutěže, hry, kvízy, vystoupení, slavnosti, akce pořádané školou, kulturní a divadelní představení, sportovní akce

2. pravidelné

každodenní činnosti dle ročního plánu a týdenní skladby (činnosti odpočinkové, relaxační, výtvarné, sportovní, přírodovědné, pracovní, hudební a dramatické, sebevzdělávací)

3. individuální

podpora a rozvoj nadání dětí, individuální práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, vlastní výběr činností

4. spontánní

odpolední klidové činnosti, aktivní odpočinek, spontánní hry ve družině, na hřišti školy

5. příprava na vyučování

didaktické hry, tematické vycházky, další vzdělávání, práce s počítačovými programy

6. projekty

tematicky zaměřené projektové dny, založené na společné tvorbě, spolupráci

6. Klíčové kompetence

kompetence k učení

- využívá informace pro další učení
- klade otázky a hledá odpovědi
- hledá spojitosti mezi jevy
- nebojí se zeptat, požádat o vysvětlení
- dokončí započatou činnost
- umí hodnotit své výkony

kompetence k řešení problému

- všímá si dění okolo, snaží se řešit situace a problémy, při jejich řešení užívá logické postupy
- hledá různé způsoby řešení problémů
- chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli
- rozlišuje správná a chybná rozhodnutí
- své rozhodnutí se učí obhájit a uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí

komunikativní kompetence

- ovládá řeč, vyjadřuje své myšlenky, pocity
- vhodně formuluje otázky i odpovědi
- umí vyjádřit vlastní názor, ale naslouchá i druhým
- bez ostychu komunikuje s vrstevníky i dospělými

sociální a personální kompetence

- učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit
- samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky
- dokáže nabídnout pomoc a v případě potřeby o pomoc požádat
- rozpozná vhodné a nevhodné chování
- je odpovědný za své chování, respektuje dohodnutá pravidla
- dokáže se prosadit v kolektivu, je tolerantní a respektuje zájmy druhých

kompetence občanské

- uvědomuje si svá práva i povinnosti
- vnímá nespravedlnost, agresivitu a šikanu
- dbá na zdraví své i druhých
- vnímá, pozoruje přírodu a uvědomuje si důležitost zdravého životního prostředí

kompetence k trávení volného času

- umí účelně trávit volný čas
- používá bezpečně nástroje, materiály a vybavení
- umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic
- rozvíjí své zájmy a záliby v individuálních a skupinových činnostech
- dokáže odmítnout nevhodnou nabídku trávení volného času

7. Strategie vedoucí k naplnění klíčových kompetencí

- při tematických vycházkách do okolí školy poznáváme důležitá místa a historické objekty v obci a okolí, orientujeme se v prostoru 1
- navštěvujeme školní knihovnu 1,3
- besedujeme o oblíbených knihách, o ilustracích 1,3
- čteme si z knížek pro děti 1
- tvoříme oblíbené postavičky z pohádek, hrajeme jednoduché divadlo 1,3,6
- tvoříme si vlastní knížku - krátký příběh s ilustracemi, tvoříme záložky do knih 1,3,6
- vyprávíme, kreslíme a malujeme, jak žijeme v naší rodině, v našem domě 1,3,6

- povídáme si, jak trávíme s rodiči společný volný čas, jak trávíme víkendy 3,4,5
- poznáváme naši školu, její zaměstnance, orientujeme se ve škole, využíváme pro naše činnosti ateliér, knihovnu i tělocvičnu 1,3,6
- soutěžíme ve znalostech o naší škole i obci 1
- podílíme se na výzdobě družiny i školy 1,6
- při vycházkách sledujeme dopravní značky v okolí školy, povídáme si o bezpečné cestě do školy i ze školy 1,2,4
- soutěžíme ve znalostech základních dopravních značek a předpisů 1,5,6
- soutěžíme v jízdě zručnosti na kolech či koloběžkách 1,6
- při didaktických hrách s dopravní tematikou si prohlubujeme své znalosti o dopravě 1,2,5
- povídáme si o tom, kdo a kde u nás v obci pracuje 1, 3
- malujeme, čím bychom chtěli být, zdůvodňujeme vybraná povolání 1,3,5,6
- hrajeme námětové hry na různá témata - např. povolání, obchod, lékař, apod. 1,2,3
- zapojujeme se do příprav akcí v obci - např. výzdoba na Hody, Slet čarodějnic, Vánoční jarmark 3,4,5,6
- povídáme si o tradicích a zvycích, které se nám dochovaly z dob našich předků nebo se ujaly teprve nedávno, např. Velikonoce, Advent, Vánoce, Slet čarodějnic, Valentýn, Svátek matek, apod. 1,3
- tvoříme z papíru k různým příležitostem - lepení, stříhání, vytrhávání, mačkání, skládání, vystřihování podle šablony 1,2,6
- tvoříme výrobky z textilu, z přírodních i z netradičních materiálů 1,2,6
- při výtvarných činnostech používáme různé techniky - malba, kresba, otisky dlaní, prstů a různých materiálů, frotáž, koláž, modelování,... 1,2,6
- vyrábíme dárky k zápisu budoucích prvňáčků 1,2,6
- pečeme mikulášské perníčky 1,6
- připravujeme jednoduché pokrmy (sladkosti, zdravé dobroty, pokrmy z brambor, z jablek...) 1,4,5,6
- zpíváme a recitujeme (náměty např. podle ročních období, významných událostí - Vánoce, Velikonoce, Svátek matek) 1,6
- procvičujeme si jazyk i komunikační schopnosti v tématických scénkách, pantomimě, pomocí říkadel a jazykolamů 3
- pořádáme pěveckou soutěž 3,6
- dramatizujeme krátké pohádky, povídáme si o pohádkových hrdinech 1,3,4

- navštěvujeme divadelní představení, povídáme si o vhodném oblečení, slušném chování 4,6
- povídáme si o pořadech v televizi, v rozhlase 3,6
- v komunitním kruhu se dovídáme, co zajímavého nás čeká, povídáme si o tom, co nás zajímá, těší i trápí, řešíme drobné konflikty 2, 3, 4,5
- besedujeme o „kouzelných“ slovech a jejich významu 1,2,3
- učíme se správně zdravit, slušně jednat s druhými, povídáme si o vhodném a nevhodném chování 3,4
- sestavujeme si pravidla chování v naší družině a sledujeme jejich dodržování 3,4,5
- luštíme křížovky, hádáme hádanky na různá témata 1,2
- procvičujeme si své znalosti při vědomostních kvízech a zábavných testech 1,2
- hrajeme didaktické hry pro rozvoj komunikace, spolupráce, paměti, postřehu, zručnosti 1,3
- hrajeme smyslové hry, hry se slovy, s písmeny, využíváme při hrách přírodniny 1,3
- hrajeme závodivé a sportovní a pohybové hry v tělocvičně, na školním hřišti i v přírodě, využíváme různá náčiní, pomůcky i přírodniny 1,4,5,6
- relaxujeme při spontánních hrách - individuálně, ve skupinách 6
- při příznivém počasí chodíme v zimě bobovat, bruslit, hrajeme si na sněhu 6
- uvědomujeme si nebezpečí úrazů a snažíme se jim předcházet 1,2,6
- zkusíme, jak se žije lidem se zdravotním znevýhodněním 1,2,3,4,5,6
- besedujeme o ochraně zdraví, povídáme si, co je pro naše zdraví prospěšné a co škodlivé 1,3,4,5,6
- učíme se ošetřovat jednoduchá zranění 1,2,4,5
- uvědomujeme si, jak by mělo vypadat správné stravování 1,2,4,5
- při stolování ve školní jídelně dodržujeme základní hygienické návyky a hodnotíme naše chování u stolu 2,5
- vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu, besedujeme o tom, co nás baví, co neradi děláme, jak pomáháme rodičům, apod.
- připravujeme zdravou dobrotu 1,6
- povídáme si o zajímavostech z oblasti živé i neživé přírody 1,5
- zkusíme vypěstovat jednoduchou rostlinku 1,2,6
- při vycházkách pozorujeme změny v přírodě v závislosti na ročních obdobích 1,3,5
- poznáváme stromy, keře, rostliny, pozorujeme zvířata 1,5

- na vycházkách si všímáme, jak činnosti člověka poškozují přírodu 1,5
- čteme pranostiky a uvažujeme o jejich smyslu, porovnáváme s dnešní dobou 1,2,3,5
- předpovídáme počasí, vyhodnocujeme naše předpovědi 1,5
- na vycházkách pozorujeme práce na polích a zahradách 1,3,5
- vyprávíme si o domácích zvířatech, o péči, kterou potřebují 1,3,5,6
- organizujeme tradiční soutěže - kuličková, drakiáda, šipkovaná, kuželkové závody, puzzliáda, pexesový král, vlaštovkové závody, zimní a letní družinová olympiáda 6

8. Vzdělávací obsah

Místo, kde žijeme

- poznáváme nejbližší okolí, seznamujeme se s organizací života v rodině, ve škole, ve školní družině, v obci a společnosti

Lidé kolem nás

- osvojujeme si základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, poznáváme význam a podstatu pojmů - tolerance, vzájemná úcta, empatie a získáváme vědomosti o základních právech a povinnostech člověka ve společnosti, kultivujeme komunikaci slovní i mimoslovní, rozvíjíme vyjadřovací schopnosti, vytváříme pozitivní klima v kolektivu

Lidé a čas

- učíme se budovat si a dodržovat správný režim dne, respektujeme čas druhých, učíme se využívat svůj čas pro smysluplné volnočasové aktivity

Rozmanitost přírody

- seznamujeme se s rozmanitostí a proměnlivostí živé i neživé přírody, podporujeme ohleduplný vztah k přírodě

Člověk a jeho zdraví

- poznáváme sami sebe, získáváme povědomí o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a o odpovědnosti za své zdraví, rozvíjíme tělesnou zdatnost, osvojujeme si zásady sportovního chování, upevňujeme vztah ke správnému životnímu stylu

TÉMATICKÝ PLÁN VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

součástí činností ve školní družině je návštěva
4 divadelních představení v rámci Předplatného nejmenšího diváka v Městském divadle

ZÁŘÍ

Vzpomínka na prázdniny

- zahájení činnosti školní družiny v novém školním roce
- seznámení nových žáků s prostředím školy a školní družiny, orientace ve škole
- seznámení všech žáků s organizací činností, s bezpečným chováním při všech činnostech ve školní družině
- zaměření na sebeobsahu - ukládání aktovek na určené místo, stolování ve školní jídelně
- hry na podporu kamarádských vztahů, poznávání se navzájem, komunitní kruh
- křížovka a kvíz na začátek školního roku
- pohybové a míčové hry v tělocvičně a venku
- „Moje super prázdniny“- kresba pastelkami, práce s barevnými papíry

Jablíčkové tvoření

- **JABLÍČKOVÉ TVOŘENÍ** – využití jablek pro výtvarné činnosti nebo práce s barevnými papíry
- „jablečné lívance“ - příprava dobroty
- křížovky a omalovánky plné ovoce a zeleniny
- vycházka do okolí, poznávání ovocných stromů

Vlaštovičko, leť...

- vlaštovky – výtvarná činnost
- obrázkové luštění - křížovky
- papírová vlaštovka – skládačka z papíru
- **VLAŠTOVKOVÉ ZÁVODY** – v tělocvičně
- pobyt venku, v přírodě, využití příznivého počasí

ŘÍJEN

Vyletěl si pyšný drak

- malování a tvoření z barevných papírů – papírový drak
- dračí luštění – obrázkové křížovky
- skládačky, omalovánky papírového draka
- **DRAKIÁDA** – za příznivého počasí vycházka s pouštěním draků

BRAMBOROVÉ DNY

- bramborová křížovka a kvíz - zajímavosti o bramborách
- bramborová tiskátka - využití brambor pro výtvarné činnosti
- skřítek Bramboráček - tvoření z brambor a přírodních materiálů
- bramborové závody - netradiční disciplíny s využitím brambor

Barevný podzim

- výtvarné a pracovní činnosti na téma podzim - využití přírodních materiálů
- velké podzimní luštění – křížovky, kvízy
- říjnové pranostiky – soutěž družstev
- vycházky zaměřené na pozorování měnící se přírody, sportování v přírodě - využití přírodnin - hod šíškou, klacíkem, překonávání přírodních překážek, apod.
- **DEN STROMŮ** – vědomostní soutěž - poznávání stromů a keřů podle listů a plodů

LISTOPAD

Strašidelná družina

- připomenutí uctívání památky zesnulých - Dušičky, Halloween
- výtvarné a pracovní činnosti s motivem strašidel a duchů - strašidelný hrad, veselý duch, netopýr,...
- dýně - tvoření z barevných papírů nebo podle možnosti dlabání skutečné dýně
- „malí kuchaři“ - dýňový koláč
- **DÝŇOVÁ STEZKA** - vědomostní soutěž družstev s úkoly zaměřenými na podzim a podzimní přírodu

Šaty dělají člověka

- výtvarné a pracovní činnosti zaměřené na oblékání, módu, např. textilní koláž - módní návrhář, výroba oděvního doplňku - náhrdelník, náramek, apod.
- křížovka plná oblečení
- vesele o oblékání - soutěž o historii i současnosti
- zábavné soutěže s oblečením - zavazování tkaničky, zapínání knoflíků, vytvořit skutečné šaty z novinového papíru, apod.

Z pohádky do pohádky

- kresba pohádkových postavíček
- tvoření z papíru – např. koruna pro princeznu, štít a meč pro rytíře
- hrajeme si na divadlo - dramatizace
- pohádkové křížovky, omalovánky
- pohádkové puzzle - skládání
- soutěž Jak dobře znáš pohádky?
- poslech písniček z filmových pohádek
- filmová pohádka - podle výběru dětí
- **RYTÍŘSKÝ TURNAJ** - dovednostní soutěže

Tvoříme na jarmark

- výtvarné a pracovní činnosti zaměřené na vánoční jarmark – např. zápichy, přáníčka, svícní, závěsné ozdoby, využití různých netradičních materiálů
- povídání o adventu, adventních věncích, výzdobě a zvycích, které se dodržují v rodinách dětí
- vědomostní soutěž na téma advent
- adventní křížovka, omalovánky
- společná práce – zhotovení adventního věnce

PROSINEC

S čerty nejsou žerty

- čertovské čtení – poslech četby z knihy o čertech, jaké známe pohádky s čerty, co se o čertech říká, co čerti umějí
- Mikulášská tradice - něco z historie, povídání v komunitním kruhu - zážitky dětí
- pekelně těžké luštění
- čertovské tvoření – malba, kresba, práce s papírem, textilem, apod.
- soutěž - nejdelší pekelníkův řetěz
- **ČERTOVSKE ODPOLEDNE** - zábavné soutěžení v tělocvičně

Těšíme se na Vánoce

- výtvarné a pracovní činnosti zaměřené na předvánoční čas – ozdoby na stromeček, zápichy, vánoční přání,...
- výtvarná soutěž „vánoční kapřík“ - jednotná šablona, libovolná technika
- Vánoce v kruhu rodinném – jaké je to na Vánoce u nás doma – povídání v komunitním kruhu
- poslech četby z knihy Nejkrásnější vánoční knížka
- křížovky a omalovánky na vánoční téma
- **VÁNOČNÍ PERNÍČKY** – tradiční pečení
- vycházky do okolí – změny v přírodě, pozorování předvánoční výzdoby v obci
- v závislosti na počasí pobyty na sněhu, bobování
- vánoční koledy, básně, říkadla- poslech, zpěv i recitace
- „**PŘEDVÁNOČNÍ TĚŠENÍ**“ s koledami, vánočními zvyky a cukrovím

LEDEN

Paní zima kraluje

- výtvarné a pracovní činnosti na téma zima, zimní příroda, zimní radovánky,...
- hádanky, osmisměrky, kvízy na zimní téma
- velká zimní křížovka
- zimní pranostiky - vědomostní soutěž
- za příznivého počasí hry na sněhu, bobování, bruslení,...
- ovocný punč – příprava nápoje na zahřátí

Hrajeme si s písmeny a čísly

- výtvarné a pracovní činnosti s využitím písmen a číslic, např. výtvarné zpracování svého jména, koláže, kresby, modelování, apod.
- křížovky, doplňovačky, sudoku
- hrátky se slovy - přesmyčky, skrytá slova, doplňovačky
- veselá písmenka - omalovánky
- na vycházce hledáme přírodniny nebo přírodní útvary připomínající písmena nebo číslice
- pohybové hry a soutěže s využitím písmen a číslic
- **KUŽELKOVÉ ZÁVODY**

Co Čech, to muzikant

- výtvarné vyjádření obsahu písně, malování hudebních nástrojů,...
- pracovní činnosti zaměřené na výrobu jednoduchých hudebních nástrojů - činely, trubka, chrastítka,...
- zpěv i poslech různých písní – písničky na přání
- zábavná křížovka, kvíz na téma hudba, hudební nástroje, zpěváci,...
- hudební hádanky
- **SUPERSTAR** - soutěž malých zpěváků i muzikantů

Týden bystrých hlaviček

- činnosti zaměřené především na rozvoj rozumových schopností, postřehu, paměti,...
- kreslení jedním tahem, kreslení poslepu
- skládání z papíru podle návodu
- křížovky, kvízy, hlavolamy, hádanky
- hledání rozdílů a zapeklité úkoly a tajemné záhady
- „Kimovy hry“
- Známe naši školu? - kvíz nám napoví
- soutěže v tělocvičně - úkoly pro skupiny, vedoucí k nutnosti přemýšlení, jak nejlépe spolupracovat k dosažení cíle

ÚNOR

Zvířata v zimě

- výtvarné a pracovní činnosti inspirované životem zvířat v zimním období
- povídání o životě zvířat v zimě, jak jim lidé mohou pomoci, zkušenosti dětí, ukázky z knih, encyklopedií
- křížovky, kvízy, omalovánky
- přírodovědná soutěž
- vycházka k zásypu - pomáháme zvířatům v zimním období, přinesení vhodného krmení, pozorování stop ve sněhu
- **PEXESOVÝ KRÁL** - soutěž ve hře pexeso s obrázky zvířat

Zimní olympiáda

- výtvarné a pracovní činnosti zaměřené na téma zimní sportování, sportovci, olympiáda – malba nebo kresba, koláž, skládačky z papíru,...
- aktuality ze Zimní olympiády
- Sázková kancelář - vsadíme si na vědomosti o sportovcích a zimních sportech
- pohybové aktivity v zimním období – bezpečnost při zimních sportech a radovánkách, správná výstroj, vhodné oblékání, 1. pomoc při úrazech
- **ZIMNÍ DRUŽINOVÁ OLYMPIÁDA** – zábavné netradiční závodění na sněhu, příp. v tělocvičně
- sportovní křížovka

Výprava do džungle

- výtvarné a pracovní činnosti inspirované cizokrajnými zvířaty, životem v džungli, např. zvířátka z ruliček, kresba džungle, výroba palmy, had z polystyrenu,...
- vědomostní soutěž o zvířatech
- hádanky, křížovky, omalovánky
- **PUZZLIÁDA** – soutěž ve skládání obrázků zvířat
- pohybové hry a soutěže motivované životem cizokrajných zvířat

BŘEZEN

Knížka je můj kamarád

- výtvarné a pracovní činnosti - kresba přebalu oblíbené knihy nebo ilustrace k příběhu, výroba záložky do knihy
- poznáš pohádku nebo příběh? - úryvky z různých dětských knih
- křížovka s hrdiny známých dětských knih
- **LITERÁRNÍ ČAJÍRNA** – beseda s oblíbenými knihami
- literární soutěž

Jaro klepe na vrátka

- výtvarné a pracovní činnosti inspirované nadcházejícím jarním obdobím – papírové vystřihovánky, zápichy, jarní výzdoba oken a jiné tvoření
- lidové obyčeje - loučení se zimou, vítání jara - omalovánky
- velká jarní křížovka
- hádanky, kvízy, jarní pranostiky
- na vycházkách pozorování změn v přírodě, práce na polích a zahradách, hledání prvních poslů jara
- **KULIČKIÁDA** – soutěž

Velikonoce - svátky jara

- výtvarné a pracovní činnosti zaměřené na velikonoční svátky a velikonoční výzdobu – tvoření zápichů, přáníček, závěsných ozdob, kraslic, apod.
- Nejzajímavější papírová kraslice - výtvarná soutěž - na výběr několik různých technik
- říkadla pro koledníky
- „malí kuchaři“ - velikonoční pečení
- velikonoční křížovka
- **VELIKONOČNÍ SOUTĚŽENÍ** – zábavné soutěže s papírovými vajíčky
- historie Velikonoc, lidové tradice a zvyky, velikonoční zvyky v jiných zemích - povídání v komunitním kruhu

DUBEN

V zdravém těle zdravý duch

- **TÝDEN ZDRAVÍ**, zdravého životního stylu a bezpečnosti v dopravě
- výtvarné vyjádření - co nám prospívá, co nám škodí, zdravé a méně vhodné potraviny, kresby dopravních prostředků
- vědomostní soutěž a křížovky na téma zdraví a zdravý životní styl, jak známe své tělo
- hra na lékaře a pacienta – zásady první pomoci, ošetření drobných poranění
- smyslové hry Co vidíš? Co jíš? Co slyšíš? Co hmatáš?
- v tělocvičně nebo v přírodě protáhneme svá těla při pohybových hrách a závodech
- „zdravá dobrota“ – příprava zdravé ovocné nebo zeleninové svačinky
- **KOLOBĚŽKOVÉ ZÁVODY** s dopravní soutěží
- dopravní křížovky, hádanky, omalovánky
- vycházka vesnicí, poznávání dopravních značek, bezpečnost při přecházení vozovky, při cestě do školy

Máme rádi přírodu

- výtvarné a pracovní činnosti využívající odpadový materiál
- sportovní hry a soutěže s využitím plastových vršků, kelímků, papírových ruliček
- **DEN ZEMĚ** – soutěžní stezka s přírodovědnými úkoly
- při vycházkách si všímáme činností člověka, které poškozují přírodu
- křížovky plné květin
- Co do přírody nepatří – vědomostní soutěž
- křížovka pro ochránce přírody

Rej čarodějnic

- výtvarné a pracovní činnosti zaměřené na téma Čarodějnice - malování, tvoření z přírodnin, z textilu, z papíru,...
- Čarodějné zaklínadlo - říkadlo, které obsahuje zadaná slova - skupinová činnost
- čarodějnické luštění
- příprava čarodějné dobroty
- na vycházce – příbytek pro čarodějnici – tvoření z přírodních materiálů

KVĚTEN

Máme rádi zvířata

- výtvarné a pracovní činnosti - kresba oblíbeného zvířete nebo svého domácího mazlíčka, zvířátka z papíru,...
- **MŮJ ZVÍŘECÍ KAMARÁD** - představení domácího zvířátka, popis zvířete, typické vlastnosti, zajímavé zážitky – na fotografii nebo možnost přinést mazlíčka do družiny
- křížovky a kvízy a omalovánky na téma domácí zvířata
- o zvířatech v pohádkách a písničkách – soutěž družstev
- závody a pohybové hry motivované životem a dovednostmi zvířat

Co se děje v travě

- výtvarné a pracovní činnosti na téma jaro, jarní příroda, např. motýl, květiny, hmyz, pavouček, apod.
- povídání o obyvatelích louky a zahrady, jejich užitečnosti či škodlivosti, výstavka knih, encyklopedií, atlasů
- pozorování hmyzu na vycházkách do přírody, prohlížení encyklopedií, atlasů
- lesní, zahradní a luční křížovka
- omalovánky, hádanky plné hmyzu
- vědomostní soutěž o zajímavostech ze života zvířat
- **JARNÍ ŠLÁPOTY** – vycházka s přírodovědnými úkoly a hledáním pokladu
- sportovní hry a soutěže na hřišti, v přírodě nebo v tělocvičně inspirované životem zvířat

Cesta do pravěku

- výtvarné a pracovní činnosti inspirované pravěkem, např. malba nebo kresba pravěkého ještěra, ptakoještěr -

skládání a vystřihování pravěkého zvířete, výroba pravěkého nástroje, apod.

- povídání o pravěku, obrázky a ukázky z knih
- O človíčkovi – epizody z Večerníčku
- pravěká křížovka a omalovánky
- na vycházce stavba příbytku z přírodnin
- pohybové činnosti motivované pravěkem - např. hon na mamuta, hod oštěpem, běh za dinosaury, apod.

ČERVEN

Indiánskou stezkou

- výtvarné a pracovní činnosti inspirované životem indiánů, např. výroba indiánské čelenky, indiánského típí, práce s textilními barvami - indiánské tričko,...
- indiánské jméno - koláž z fotky, kresby a jména
- omalovánky, křížovky na indiánské téma
- příprava pokrmu - indiánské placičky
- indiánské písmo - tajné vzkazy kamarádům
- **INDIÁNSKÁ STEZKA** - soutěže zručnosti motivované životem indiánů

Putování po kraji

- výtvarná činnost – naše rodina jede na výlet, co do batohu,...
- v komunitním kruhu povídání o zajímavostech v naší zemi, o návštěvě historických památek a přírodních pozoruhodností – ukázky obrázků z různých knih, pohlednice, vyhledávání na internetu
- známe krajové speciality? – soutěž družstev
- cestovatelská křížovka
- **SÁZKOVÁ KANCELÁŘ** - soutěž družstev, sázky na zeměpisné a přírodovědné znalosti
- historické památky v místě i okolí, poznávání podle fotek nebo důležitých znaků (kostel, kaplička, hrad Malenovice, zámek Zlín, apod.)

Léto voní prázdninami

- výtvarné a pracovní činnosti inspirované nadcházejícím létem, např. malujeme léto, moře, noční oblohu, apod.
- veselé křížovky na konec školního roku
- **STŘELECKÉ ODPOLEDNE** - střelba na cíl, do dálky – střelba na plechovky, házení kroužky
- vycházky do přírody, hry v terénu, sportování
- Morseova abeceda – seznámení, vytváření vzájemných vzkazů, orientační soutěž
- příprava pokrmu – např. letní dortík na rozloučenou
- oprava a úklid her a hraček před prázdninami
- poučení o bezpečném a slušném chování během hlavních prázdnin, předcházení úrazům, ochrana zdraví

